

**50**  
LETNICO  
obhaja letos  
"Amerikanski  
Slovenec"

# AMERIKANSKI SLOVENEK

NAJSTAREJŠI  
IN NAJBOLJ  
PRILJUBLJEN  
SLOVENSKI  
LIST V  
ZDRUŽENIH  
DRŽAVAH  
AMERIŠKIH.

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; P. S. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKÉ ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

STEV. (NO.) 15. CHICAGO, ILL., SREDA, 22. JANUARJA — WEDNESDAY, JANUARY 22, 1941 LETNIK (VOL.) I.

## Jugoslavija kaže opreznost - Demokracija živi: predsednik

### Pogojno dovolila Nemčiji prevoz materijala

S paktom, o katerem pa vlada še uradna tajnost, Jugoslavija pristala na prevoz nemškega vojnega materijala skozi svoje ozemlje. — Važne rezervacije pri paktu.

Belgrad, Jugoslavija. — Pod silnim pritiskom, ki ste ga izvajali državi osišča, Nemčija in Italija, na Jugoslavijo, je njena vlada sicer pristala na pakt z Nemčijo, po katerem ima ta dobiti dovoljenje za prevoz svojega vojnega materijala preko jugoslovanskega ozemlja proti jugu, vendar pa je bila pri tem do skrajnosti previdna. Pakt namreč vsebuje važne rezervacije, po katerih pride do njega veljave šele, ako se bodo pred njim zgodili drugi dogodki.

O tem paktu se je izvedelo tukaj ta ponedeljek, in sicer iz zanesljivih krogov, dasi uradno ni še nič objavljeno in tudi tukajšnjim listom ni dovoljeno, da bi o njem pisali. Tajnost gre še bolj daleč, kajti zunanje ministerstvo je direktno zanikalo, da bi se bil ta pakt sklenil.

Povod za to tajnost je bržkone v tem, ker jugoslovanska vlada še vedno upa, da do ureditve pakta sploh ne bo prišlo. Kot se ugotavlja, se ni pri njem nikak dokument podpisal, marveč je bil sklenjen le ustmeno. In dalje, kakor omenjeno, se mora pred njega vneljavnostjo še kaj drugega zgoditi. Glavno od tega je, da mora Nemčija prej dejansko nastopiti ali Grčijo, ali Turčijo; predno pa bo mogla to izvesti, bo morala rešiti problem z Bolgarijo, in ta problem je dokaj trd, kajti Rusija kaže, kot vedo povedati nekatere vesti, ni pri volji dovoliti Nemčiji, da bi vdrla v Bolgarijo.

Jugoslavija se je uprla pri sklepanju tega pakta še eni zahtevi Nemčije. Ta se je glasila, naj bi jih dovolila Jugoslavija, da ob progi, po kateri vozi mednarodni vlak Orient Express, zgradi še en tir, ki bi ga uporabljala samo ona. Zdaj ima ta železnica dva tira do Niša in od tam naprej enega. Predlagani tretji, oziroma drugi tir bi Nemčija zgradila s svojim delavstvom in delo bi vodili njeni tehniki. Jugoslavija je ta predlog odklonila, baje je predvsem na odpor svojega generalnega štaba, ki ni dovolilo, da bi se nemško delavstvo uporabljalo na jugoslovanskih tleh. Niti na obljube, da bo pri preurejanju meja dobila v nagrado od Grčije Solun, od Albanije pa Drač, se ni dala Jugoslavija ujeti.

Lahko se sicer reče, da si je s tem paktom Nemčija priborila nadaljnjo zmago na Balkanu, ker ima, dasi pogojno, dovoljenje za prevoz svojega vojnega materijala, vendar pa se more smatrati zmaga Jugoslavije še bolj pomembnim. Prvič si je zagotovila, da se skozi njeno ozemlje ne bo izvršil napad na Gr-

### DIKTATORJA SOGLAŠATA

Nemška časopisna agencija kratko poročala o njunem sestanku.

Berlin, Nemčija. — Uradna nemška časopisna agencija je v ponedeljek na kratko poročala o sestanku, ki se je, kakor je bilo že včeraj omenjeno, vršil zopet med Hitlerjem in Mussolinijem. Pri tem je pripomnila, da se je med njima dosegel "popolen sporazum" v vseh vprašanih. Konferenci sta prisostvovala, kakor navadno, tudi zunanja ministra obeh držav, von Ribbentrop in Ciano, in cela situacija, pravi agencija, se je v vsej natančnosti razpravljala. Vendar pa se niti v tem poročilu še ni objavilo, v katerem mestu se je sestanek vršil.

### KARL NE ŽELI ITI V AMERIKO

New York, N.Y. — Bivši rumunski kralj Karl je bržkone edini begunec v celi Evropi, ki se ne želi umakniti v Ameriko. Ne samo, da ne želi priti semkaj, marveč tako mu je ta misel odvratna, da baje name-rava, kakor se izražajo njegovi prijatelji, pričeti z gladovno stavko, ako bo dobil od Zed. držav dovoljenje za vstop. Njegova situacija je dokaj zamotana in obenem zanimiva. Iz Španije bi se umaknil na vsak način rad, in ta bi mu dala dovoljenje za odhod ali v Anglijo, ali v Ameriko. Anglija pa je že povedala, da ga ne sprejme, dočim se Amerika še ni izrazila. Ako ga bo tudi Amerika odklonila, potem mu bo dovolila Španija, da sme iti na Portugalsko; in tja bi Karl ravno rad šel, nikakor pa ne v Ameriko. Ako mu torej Amerika izda vizo, bo moral odpotovati semkaj proti svoji volji.

### NOVA BAZA V NAČRTU ZA ZED. DRŽAVE

Guayaquil, Ekvador. — Da si ni o tem še nikake uradne izjave, se vendar z dokajšnjo gotovostjo trdi, da si skušajo Zed. države izposlovati od tukajšnje vlade dovoljenje, da bi lahko ekvadorske galapaške otoke v Pacifiku uporabljale kot pomorsko bazo za svoje brodovje. Tukajšnji politični voditelji se izražajo, da je malo dvoma, da bi se Zed. državam njih apel odbil.

čijo, in drugič pa bo morala pristati na prevoz nemškega materijala le v slučaju, ako prej Bolgarija pade.

### WILLKIE BIL NA OBISKU PRI ROOSEVELTU

Washington, D. C. — Izredno prisrčnega sprejema je bil deležen bivši republikanski kandidat, Willkie, ko je zadnje nedeljo napravil obisk pri svojem bivšem oponentu, predsedniku Rooseveltu, v Beli hiši. Namen njegovega obiska je bil najbrž ta, da dobi kake informacije glede načrtov, ki jih ima vlada za podporo Anglije. Willkie, ki je po svojih zadnjih izjavah pokazal, da se popolnoma strinja z Rooseveltom glede načrtov, ki zadevajo vojno, namerava v Angliji obiskati vse višje osebnosti ter je od predsednika prejel osebno poslanico, da jo bo izročil min. predsedniku Churchill. — Zanimivo je, da se je ta obisk izvršil dan prej, kakor bi bil imel Willkie, nastopiti svojo službo kot predsednik, ako bi mu bilo uspelo premagati istega kandidata, katerega je zdaj obiskal in katerega je tako strahovito pobijal med kampanjo. Te točke se je predsednik tudi šaljivo dotaknil med obiskom, rekoč, da bi bil vesel, ako bi moral Wendell (prvo ime Willkieja) stati prihodnji dan namesto njega zunaj na mrazu ob zaprsegi.

### SOCIJALIST NASPROTUJE PREDSEDNIKU

Chicago, Ill. — Načelnik ameriških socialistov in njih mnogokratni predsedniški kandidat, Norman Thomas, je že večkrat prej izrazil ostro nasprotstvo proti predlogu, ki bi dal predsedniku Rooseveltu takorekoč vojno oblast. Isto je ponovil tudi zadnje nedeljo ob nekem programu na radio. Povdaril je, da bi s tem predlogom nekako postrani lezli v vojno in, da bi z njim prišla demokracija v zaton. O Rooseveltu je omenil, ako bi bil on kot voditelj tako hladnokrven v sedanji krizi, kakor je bil v mirovni krizi leta 1933, bi bilo za deželo dosti bolje. Preveč je govorjenja o krizi in zato postajamo histerični, je dejal.

### NORVEŽANI SE UPIRAJO NAZIJEM

Chicago, Ill. — Na Norveškem nimajo naziji med prebivalstvom niti ene stotinke enega procenta svojih pristašev. Tako se je zadnji petek izrazil tukaj zdravnik dr. Karl Evang, ki je zadni mesec pobegnil iz Norveške v Ameriko.

### NE VERJAME POROČILU O ANGLEŠKIH FINANCAH

Boston, Mass. — Načelnik "No Foreign War" organizacije, V. Marshall, se je zadnje nedeljo v nekem govoru izrazil, da ne verjame podatkom, ki so se pred kratkim objavili o stanju angleških financ in s katerimi se je skušala podati slika, da je Anglija takorekoč že popolnoma "suha." Te podatke je označil Marshall kot "otročje blebetanje," češ, da so ugledni gospodarstveniki ugotovili, da ima Britanija samo v tej deželi nad sedem milijard dolarjev kredita, drugod pa povrh tega še nad 15 milijard.

### Roosevelt proslavljal nepremagljivo zaupanje

V globokem govoru, ki ga je imel ob svoji tretji inavguraciji, povdarjal predsednik, da demokracija ni v nevarnosti, dokler živi v narodu duh zaupanja.

### KRIŽEM SVETA

Vichy, Francija. — Med Petainom in Lavalom se je zopet upostavilo soglasje, kakor se je zadnje nedeljo objavilo. Nekateri vesti vedo povedati, da utegne Laval ponovno stopiti v vlado. K dosegli sporazuma je bržkone dejansko prišla Nemčija.

Berlin, Nemčija. — Po novem odloku, izdanem zadnje nedelje je na Jude naložen poseben "socialno izenačevalni davek," ki znaša 15% njih dohodkov. Ta davek se doda k 10 odstotnemu dohodninskemu davku, ki so ga Jude že doslej plačevali.

Kairo, Egipt. — Angleške čete so zadnje nedeljo otvorile napad tudi na italijansko vzhodno Afriko. Pri prvem sunku so zasedle mesto Kassala v Sudanu, ki so ga Italijani zavzeli v juliju.

### NEMCI AKTIVNI NA SREDOZEMLJU

Berlin, Nemčija. — Nemški aeroplani so koncem tedna izvršili nove napade na Sredozemlju na razne angleške postojanke, kakor se je objavilo tukaj v nedeljo. Poleg napadov na razne bojne ladje so letala bombardirala tudi točke ob suškem prekopu in otok Malto.

LADJA DOBILA POSEBNA OPREMO



Lastniki potniškega parnika "Amerika" so dali opremiti ladjo s posebnim magnetičnim kablom, kakor ga kaže gornja slika. Vidijo nmrček nevarnost, da utegne ladja naleteti kje v zapadnoindijskih vodah na kake magnetične mine; te bi se s pomočjo kabla odbile.

### Iz Jugoslavije

V Rakovici pri Beogradu so svečano pustili v obrat tvornico avtomobilov, ki je to tudi prva tvornica avtomobilov v Jugoslaviji. — Zaradi narastle vođe so bili brez elektrike. — Druge vesti.

### Doma bodo sedaj izdelovali avtomobile

Ljubljana, 26. okt. 1940. — V četrtek je bila svečano puščena v obrat tvornica avtomobilov v naši državi, katero je zgradila družba "Industrija motorjev" v Rakovici pri Beogradu. Izdelovali smo že prej sestavne dele in sestavljali vozila, posebno uspešno je na tem polju delala ljubljanska tvrdka "Avtomontaža," vendar dejansko avtomobilske industrije nismo imeli. Sedaj je to vzel v roke državno podjetje, kajti vse delnice navedene belgrajske družbe so v rokah države.

Ob tej priliki podajamo nekaj podatkov, kako je prišlo do ostvaritve te ideje v naši državi. Že v prejšnjih letih je ministarstvo trgovine in industrije razpisalo natečaje za zgraditev avtomobilske tovarne pri nas, vendar kljub številnim ponudbam ni prišlo do zgraditve. Do ostvaritve je prišlo leta 1936, ko je omenjena belgrajska družba prešla v roke države. Izdelan je bil načrt za proizvodnjo avtomobilov, katerega je odobril svet državne obrambe in je bila v ta namen tudi povečana delniška glavnica podjetja. Nato so se začele probe za izbiro najbolj odgovarjajočega tovarnega avtomobila. Posebna strokovna komisija vojnega ministarstva je izbrala kot najbolj odgovarjajoč tip "Progo," katero je izdelovala praška tvrdka Kolben in Danjek. Na osnovi tega izbora je država dala še 30 milij. din kapitala, ministarstvo vojske in mornarice pa je podprlo akcijo z naročilom vozil za 75 milij. din. Julija 1939 so začeli graditi potrebne naprave, ki so sedaj dovršene (oktobra 1940). Večina delavstva tvorijo naši delavci, le nekaj je specializistov iz češke matične tovarne. V govorih, ki so bili izrečeni pri kosilu in drugače, se je posebno poudarila hvaležnost češki tvrdki, ki je v resnici aktivno pomagala pri ostvaritvi te velike tvornice.

Omenjamo še, da je prvotno imela tvornica namen izdelovati samo letalske motorje, s katero fabrikacijo je začela kmalu. To izdelovanje se je zelo razširilo in pospešilo.

### Vode so narastle

Ljubljana, 5. nov. — Iz Poljčan smo prejeli: Ko je na praznik vseh svetih začelo snežiti, je bil sneg moker, sproti se je talil in je Dravinja spet močneje narasla ter je čez noč udarila iz struge kar je letos na dnevnem redu. Zaradi visoke vode, ki se zbira ob električni centrali, kar tri dni nismo imeli razsvetljave. Prebivalstvo, ki mora redno plačevati razsvetljavo, je za-

radi večne teme nezadovoljno, posebno pa poslušalci radia ki ravno ob deževnih dneh najrajši sedijo doma in poslušajo, kaj se godi po svetu. Voda, ki stoji po njivah in travnikih, ovira kmetu delo, saj še ni prišel do tega da bi zoral za ozimino. Tako bo setev zaostala. V zemlji je dalje še mnogo pridelkov (repa, korenje, pesa, zelje), ki jih zaradi stalnega slabega vremena ne morejo spraviti domov.

### Z vlaka je padel

Ko se je 31 letni v apneniku v Pečovniku pri Celju zaposleni strojnik Alojz Marušič iz Rifengozda pri Laškem vračal z vojaških vaj, je med Laškim in Celjem padel z vlaka in se močno poobil, da so ga morali odpeljati v celjsko bolnico.

### Smrtna kosa

V Ljubljani je umrl Ivan Gjud, splošno priljubljeni brivski mojster. — V Slovenskem Javorniku je umrl Matevž Rabič, st., posestnik in trgovec star 69 let. — V Špitaliču pri Konjicah je umrl Jurij Zidansek, posestnik in Srangah in cerkveni ključar star 85 let.

### Stroga kazen

Pred mali senat okrožnega sodišča v Mariboru je prišla 22 letna Helena Skledar iz Hravstovca. Na zatožno klop so jo spravile male sleparije. Ko je stanovala v Ritoznoju, je izvabila na ime neke posestnice od okoliških trgovcev manjšo količino blaga. Sodba je bila stroga: glasila se je na štiri mesece strogega zavora in 180 dinarjev kazni.

### Električni tok ga je vrgel z odra

Pri zidanju nove gimnazije v Magdalenskem predmestju v Mariboru se je pripetila nesreča Jernej Praprotnik, 21 letni zidar, se je nevede dotaknil električne napeljave, pa je dobil tak udarec, da ga je vrglo z zidarskega odra ter je padel več metrov globoko. Pri padcu se je močno poškodoval in je moral iskati pomoči v bolnici.

### Star junak

Sto osem let je star črnogorski junak Ignjac Milošević, ki se je boril kot vstaš proti Turkom in zdaj zadovoljno živi v vasi Dragovici pri Nevesinju. Rojen je bil leta 1832. Kljub visokim letom pride vsakega prvega v Nevesinje, da lastno ročno dvigne svojo vojaško pokojnino. Vas Dragovica je oddaljena od Nevesinje 25 kilometrov, toda starega junaka ne ovira ne poletna vročina, ne zimski sneg in ne viharji.

"ŠIRITE AMER. SLOVENCA"

# Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891.

The first and the Oldest Slovene newspaper in America. Established 1891.

Izhaja vsak dan razun nedelj, ponedeljkov in dnevoj po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849 W. Cermak Rd., Chicago. Telefon: CANAL 5544

Published by: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago. Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto .....\$5.00	For one year .....\$5.00
Za pol leta .....2.50	For half a year .....2.50
Za četr leta .....1.50	For three months .....1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto .....\$6.00	For one year .....\$6.00
Za pol leta .....3.00	For half a year .....3.00
Za četr leta .....1.75	For three months .....1.75
Posamezna številka .....3c	Single copy .....3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrta dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter, November 10, 1925 at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

## Nazizem proti vsaki svobodi

Da fašizem in nazizem ne trpita poleg sebe nobene druge avtoritete, je že davno znano. Razni kulturni boji so izbruhnili takoj prva leta med fašističnimi, nazijskimi predstavništvi in oblastmi raznih veroizpovedi v Nemčiji in v Italiji. Radikalnejši v tem oziru je seveda Hitlerjev nazizem, kakor Mussolinijev fašizem iz razloga, ker je v Italiji prebivalstvo večinoma katoliško in v tem oziru ne tako divje in pretirano dovzetno za razne radikalne ideologije, kakor je nemštvo. Drugače sta pa skoro enaka.

Zmaga fašizma in nazizma v Evropi bi pomenila strašno bodočnost tudi za vsako veroizpoved, posebno pa še proti katoliški cerkvi, ki ne more odstopati, ne popuščati od svojih načel. Ko bi idejno zmedeni naziji odložili orožje na frontah, bi začeli doma v narodnem in privatnem življenju izvajati vse mogoče zmede in načine, ki bi ne bili v soglasju z načeli raznih veroizpovedi. Predvsem bi se takoj vnel boj, kakor se je že za mladino. Država bi ne dovolila vzgoje iste cerkvam, kakor jo že zdaj ne dovoli, ampak bi jo hotela v svojem paganskem duhu vzgojiti. Prav lahko se zapiše, v slučaju nazijske zmage bi postala cerkev jetnica nazizma. Saj je v veliki meri že zdaj.

Baš te dni je došlo iz Švice poročilo, da so nazijske oblasti objavile proglas, da bo nazijska oblast strogo kontrolirala, kdo bo v Nemčiji v bodoče duhovnik. Vsi dijaki in bogoslovci, ki se bodo v bodoče odločili za mašniški stan, bodo morali predložiti prošnjo nazijskim oblastem. Če bodo te odobrile prošnje, bodo prosilci lahko posvečeni, če ne, ne. Zakaj to? Zato, naziji hočejo, da bi bili posvečeni samo taki, ki bodo lojalni Hitlerjevemu nazizmu. Ali bo to mogoče? Težavno vprašanje. Hitler bo izdajal razne odredbe, ki bodo v verskem oziru lahko čisto paganske. Ali bo mogla katoliška duhovščina k takim slučajem molčati? Nikakor ne bo, ker bi se izneverila čistim in jasnim naukom svoje cerkve. Kaj bi sledilo? Pregarjanje.

Iz vsega tega je razvidno, kako velike težave se obetajo tam, kjer bi imel oblast nazizem. V Nemčiji, če bo po tej borbi še ostal nazizem v sedlu, kar Bog daj, da ne bi, bi nastale silne mešanice in silnaregarjanja raznih veroizpovedij. Fanatizem bo šel še mnogo dalj, kakor je šel dosedaj.

Zato je v interesu ne le samo onih, ki mislijo na politično in gospodarsko demokracijo in svobodo, ampak v interesu vsakega posameznika in celo vsake veroizpovedi je, da taka okrutna tiranska miselnost, na kakoršni temelji nazizem izgine in je poražena, kakor to zasluži.

Angleži dajejo izjavo, da so pripravljene pomagati Italijanom pri prevozu žensk in otrok iz Etiopije. Morda ni tako resno in je mogoče to le napad na italijanske živce, ki odpovedo, kadar jim kdo pokaže nož, dasi sami Italijani z njim radi zabadajo v hrbet. Abesinski cesar je baje že v Afriki ob meji Abesinije in v zvezi z domačini, ki se pripravljajo na upor. V Etiopiji je baje kakih 200 tisoč Italijanov, ki so pa zdaj popolnoma odrezani od matere domovine in izolacija je nevarna. Zgleda, da bodo Angleži udarili tudi na Etiopijo in zanetili odpor med Abesinci samimi, kar za Italijane ne bo prijetno. Ako pojde tako naprej, se bo Mussolini držal še za glavo in se bo jezil na onega, ki mu je prerokoval iz zvezd, da je bil lanskega junija ugoden čas, da je Mussolini skočil s plota in posegel v vojno.

Ako pride do splošnega odpora v Abesiniji, znajo Italijani krvavo plačati svoj napad na Abesinijo leta 1935. Abesinci so znani, da jetnike nikdar ne odvedejo domov, ampak do zadnjega vse pokoljejo. Italijani si lahko že sedaj predstavljajo, kaj jih čaka še v Afriki.

Mussolini se bo še spominjal, kako ga je predsednik Roosevelt prosil, naj nikar ne vstopi v vojno. Nobena prošnja ni pomagala. Mussolini je v svoji ošabnosti vstopil v

vojno, zdaj isto okuša in jo bo še bolj, kakor zgleda. Kadar komu zraste greben previsoko, mu je težko kaj dopovedati. Dopovedale mu bodo to edino batine, ki jih prejema po svoji grbi.



### KAJ NOVEGA NA VZHODU Elizabeth, N. J.

Leto dni je minilo, odkar se nisem oglasila v listu Amer. Slovenec, čitamo ga pa le vsaki teden, ker smo člani Zapadne Slovenske Zveze. Tako nam list prihaja v hišo že več let in iz njega tudi spoznamo več dopisnikov. — Dne 17. novembra lanskega leta sva bila s soprogom v Brooklynu, N. Y., na koncertu pevskega zboru Slovan. Lepo so zapeli in sploh ves program je bil jako lep. Je bil ob tej priliki nekak krst vina, ker je bilo ravno blizu sv. Martina in tako je bila tudi lepa napitnica o vinu. Ko je že vse šlo h koncu, sva nameravala s soprogom odrinuti proti domu. Pa sva se naenkrat srečala s č. Rev. Petricom, župnikom od sv. Cirila v New Yorku, ki so doma iz Suhora v Beli Krajini. Tako smo se vsi trije razveselili neadnega sestanka. Jaz jih vprašam, če so zares iz Suhora, pa mi zatrdje, da res in smo se kar po domače razgovarjali. Jaz jim povem, da sva jaz in moj soprog iz fare Semič, pa smo bili kaj hitro domači. Med drugim so nam Father Petric povedali, da so bili v preteklem poletju na zapadu, v Montani in Coloradi. Ker sva jim povedala, da sva tudi midva s soprogom že bila po teh mestih, so bili z nama domači. Povedali so nam, da imajo sedaj v Leadville, Colo. že lepo novo cerkev, kakor tudi, da so obiskali Rev. Judinča v Denverju, da so bili na Butte, Montana in čez St. Helena, Mont., da so se vozili, kar nam je bilo vse znano. Cudili smo se, ko smo že vse prepofovali, sedaj smo se pa znašli tukaj v New Yorku, v največjem svetovnem mestu. Kakor se nam je videlo, so z njimi ljudje zelo prijazni. Stopil je k nam tudi en clovek iz njihove fare in je rekel, da je doma iz Poljan. Tam v Brooklynu da jih je veliko tam od hrvaške meje, od Poljan in Kastela. Tam so hribi, kjer teče Kolpa in svojo strugo ovija daleč čez Vinico, Preloko, Adlešiče, teče blizu Podzemlja, za mestom Metlika in spet okoli drugih hribov ter se nazadnje po poljih zvija doli proti Karlovcu. Zato nas vse ki smo iz teh krajev doma, imenujejo Belokranjce. Ob teh ovinkih Kolpe se nahajajo lepe vinske gorice, kot črnomaljske, semiške, metliške. Prav Suhor izgleda kot da je ves v trti, iz katerega se vidi farna cerkev sv. Jožefa. In od tam so Father Petric doma. Prav nič se ne bojim povedati od Bele Krajine, ker jo je že več ljudi pohvalilo, posebno pa članice Slovenske ženske zveze, ko so mudile na izletu v domovini, zlasti Sloveniji. Te žene so

znale lepo opisati domovino. Čast jim!

Ag. Pasarich

### NAZNANILO

Eveleth, Minn.

V številki 8. Amer. Slovenca vidimo v uredniškem članku naznanilo, da izda list Amer. Slovenec "Zlato spominsko knjigo" povodom 50 letnice obstanka slovenskega katol. borca za vero in narod v svobodni zemlji. — Patron Amer. Slovenca lahko postane vsak naročnik lista Amer. Slovenec, kdor prispeva spodaj omenjeni znesek in bo njegovo ime priobčeno v omenjeni zlati knjigi. Torej, kdor plača 25c bo njegovo ime objavljeno v knjigi in kdor plača 50c, bo objavljeno njegovo ime s polnim naslovom, na častnem mestu kot častni patron ali patronica. Moje mnenje je, da bi moral vsak naročnik in naročnica biti vpisan v tej zlati spominski knjigi, kajti petdesetletnica se obhaja samo enkrat v življenju. Zato skazimo našemu slovenskemu katoliškemu listu častitke s tem, da mu darujemo vsaj tistih borih pet nikljev. Mi bomo prešli, a knjiga bo ostala kot drag spomin tistim, ki pridejo za nami. Kdor torej želi postati patron Amer. Slovenca, ta naj pošlje znesek naravnost na upravo Amer. Slovenca. Na ročnici v Evelethu istotako, ali pa, če kdo hoče, lahko tudi meni izroči in to ne kasneje, kot do 27. januarja 1941. Ker bom skušal kolikor bo največ mogoče več naročnikov obiskati v tem oziru, katerega pa ne bom mogel in ker tudi ne živim v mestu, lahko svoj prispevek izročite zanesljivo Mr. Franku Rozinka v Kennerjevi trgovini. Torej, kdor želi, da bo njegovo ime v zlati knjigi, naj ne stedi. Čas za to je do 27. januarja.

Pozdrav čitateljem Amer. Slovenca!

John R. Strah

Box 216, Spruce Loc. Eveleth, Minn.

### VOGLARJEV RECEPT ZA VINO

Girard, O.

Dragi čitatelji, kakor vedno, tudi danes nimam nič kaj posebnega poročati, toda vseeno moram izpolniti svojo obljubo, katero sem vam v enem svojih zadnjih dopisov podal, da vam bom povedal, kako boste izlahka napravili dobro vino, če se boste ravnali po mojem nasvetu, ki je takle: Za sod 50 galon vina, kupi 28 do 30 baks lepega muškateleca in 15 "besketov" michiganca, črnega. Zmelji vse skupaj, ricimo danes zvečer. Če je v baskmentu toplo, bo drugo jutro že

vse na vrhu, kar za pol čevlja nad sodom. Tedaj ko vidiš to, vzemi kako poleno in z njim potlački vse nazaj. Ko prideš zvečer domov iz dela, bo zopet vse na vrhu, kot zjutraj, ko si vstal, ali pa morda še bolj. Toda, sedaj nič več ne tlači, ampak vzemi škaif in potlački "zupo" ter v sod z njo. Grozdje, oziroma zmlete jagode, ki so ti ostale, pa lepo sprešaj in z naprešano tekočino v sod, kjer naj vre, dokler se do konca ne povre. Če boš tako ravnal, ti garantiram, da boš imel dobro vino. Tako se dela dolenski "cviček." Če boš pa pustil celi dan, ali pa še dlje časa na grozdju, oziroma tropinah, potem pa še nalil tekočino v kak plesniv sod, kateri je mogoče še prevelik, ali pa mogoče da nisi imel dovolj grozdja, da ko posvetiš v sod še tekočine ne zapaziš in moraš vzeti kak držaj stare metle, da zmeriš koliko še "fali" in opaziš da za dober pedanj, sod pa mora biti poln, zato greš in naliješ toliko vode, da je do vrha, potem pa res ne moreš imeti dobrega vina. — Le vprašajte Novinarja tam v South Chicagi, kateri je včasih s Father Winklerjem prišel k sedaj že pokojnemu Johnu Brusu, pri katerem sem tedaj jaz stanoval, pa jima je John prinesel poliček svojega "pridelka." Njegovo vino je bilo bolj rudoče, pa mnogo bolj kislasto kot moje, dasi je bilo iz prav enakega grozdja, da je tudi on pustil celi teden na tropinah. Potem sem pa jaz prinesel polič mojega "pridelka." Father Winkler pokusi in vpraša, kaj je to za eno vino. Jaz mu pravim, da to sploh ni vino. Kaj pa je, izprašuje dalje. To je "sajder" iz čiste rdečkaste čebule, sem mu rekel. Potem me je pa večkrat podražil, ko sva se videla ter me vprašal, če imam še kaj tistega čebuloveca. — Tako vidite, naj vsak rojak rayna, kadar vino dela, pa bo imel vedno dobro vino. Sedaj boste pa morda radovedni, kako je kaj tukaj v Girardu. Dela se tukaj sto odstotno, kot menda povsod, kot se meni dozdeva. Včasih tudi zapojemo, ko pridemo skupaj in zavrtimo se tudi, čeprav sem že morda nekoliko star, toda plešem pa še rad. Je tukaj tudi nekaj takih ženskega spola, ki izvrstno plešejo, pa ne vem, če so bile pri vojaki, ali ne, ker jih še nisem vprašal. — Pa tudi nekaj naših slovenskih fantov je šlo k vojakom iz Girarda. Mi ta stari pa delamo "aeroplane," truke in kanone. Ribenčani pa bombe, namesto putrhov. Tudi jaz bi šel rad k vojakom, pa pravijo, da sem prestar, če bo treba, me pa bodo že poklicali. Pa sem jim rekel, da mi bodo morali dati dve puški. Eno, sem jim rekel, bom skrivil, da bom z njo lahko čez, ali pa okoli hriba streljal. Poprej pa, ko bom "ausrikov" vam bom za slovo že še pisal v Amerikanskem Slovencu. Pozdrav vsem naročnikom in navsvidenje drugi mesec v Chicagi, za par dni.

John Voglar

Najnovjše vesti najdete v dnevniku "Amer. Slovencu!"

### JOLIETSKE NOVICE

Joliet, Ill.

Dne 9. januarja je umrla v St. Joseph bolnišnici Mrs. Mary Zalokar, soproga Joseph Zalokarja iz 1111 N. Hickory St. Zapušča tri hčere in enega sina.

Novoletna avtomobilska nezgoda se je pripetila Jolietčanom blizu Chicago Heights, ko se je več mladih parov vozilo okolu 4. ure zjutraj in so z največjo brzino zavozili v neki drugi avtomobil, tako, da sta bila soferja obeh na licu mesta mrtva, sopotniki pa ranjeni. Med njimi tudi hči našega salunarja Jima Horvata, katera se sedaj zdravi v bolnišnici. — Dne 10. januarja pa je zarana izgubil ravnotežje avtomobil Franka Galeta, 514 N. Broadway, ko se je pehljal po Lincoln cesti blizu Aureore in se prekucnil v globok jarek ob cesti. Gale je bil odpeljan v kritičnem stanju v St. Charles bolnišnico v Aurora, Ill., kjer je 12. januarja umrl. Zapušča ženo, sinčka, več bratov in sester ter mater Mrs. Terezijo Gale, 2413 Dearborn St. — Res, žalosten slučaj! Pred nekako 15. leti je bil pokojnikov oče ubit od avtomobila na N. Broadway.

Nova zvezna tovarna za vojne potrebščine v bližnjem Elwoodu, južno od Jolietja in dalje proti Willmingtonu, vidno raste. Farmarske hiše in poslopja podirajo in namesto njih postavljajo velikanska poslopja ravnanjo zemljo naokolu, gradijo nove ceste in nove proge za železnico, ki bo vozila skozi tovarno. Na tisoče delavcev vseh strok je zaposlenih in delajo z največjo naglico, da se poslopja čimprej dovrše. Tudi bus prične stalno voziti iz Jolietja proti Willmingtonu skozi omenjeno tovarno. Tukaj je sedaj zaposlenih mnogo naših rojakov, zlasti onih, ki so bili delj časa v brezdclju. Iz verodostojnih virov se poroča, da bo v bližnji bodočnosti tukajšnja jeklarna podžgala svoje stare, že zarjavele plavže, ki že deset let spijo. To pač svedoči, da jih je že zdramila svetovna vojna.

Joliet je bil vedno znan zaradi velike množine dima kot srednje zapadni Pittsburgh. Toda, zadnjih deset let je izgledal kot nekaj čuden kraj. Dimniki velikih jeklarn so stali pokonci kakor stolpi, iz katerih ni bilo videti nikakega dima. Če si se ozrl s katerega koli hriba na mesto Joliet, nisi ugledal nikakega dima, samo iz dimnika velike sirovinice "Guardian Angel Home" se je včasih malo pokadilo, kakor iz male pipice starega strica. Sedaj, zadnjih par mesecev, je pa vse drugače. Vse mesto in okolica je v takem dimu, da niti najvišjih poslopj ne vidiš. To je dokaz, da je blagostanje tukaj, ker če ni dima v Jolietu, ali v Pittsburghu, potem tudi blagostanja ni nikjer v deželi. Vse kaže, da so se časi zopet obrnili na boljše glede zaposlenosti.

Naročnik

Širite in priporočajte list "Amerikanski Slovenec!"

## Dogodki

med Slovenci po Ameriki

### Nov grob

Cleveland, O. — Zadnji teden je po kratki boleznj preminul Matthew Lucich, v starosti 53 let, stanujoč na Kildeer Ave. Bil je samski in zapušča tri bratrance. Rojen je bil v vasi Skvazići pri Reki na Primorskem, kjer zapušča dva brata, eno sestro in več sorodnikov. V Ameriki je bil 31 let.

### Častitke

Lorain, O. — V izdaji Amer. Slovenca z dne 11. januarja je bilo med novicami iz starega kraja poročano iz Mengša na Gorenjskem, da se je Jerneju in Matildi Pirnat rodil deseti sin, kateremu je bil krstni boter kralj Peter II. in ga je nadomestoval polkovnik Pavlič iz Kamnika. Mati tega odlikovanega desetega sina je nečakinja tukaj poznane Mrs. Mary Pogačar iz Loraina. — Častitamo! — J. P.

### Vest iz domovine

Strabane, Pa. — Zalostno vest iz starega kraja je prejel č dne rojak Frank Kim, da mu je v vasi Koritnica, fara Knezak na Notranjskem umrl njegov ljubljni oče Gregor Kim v častiljivi starosti 80 let. Tam zapušča enega sina in več sorodnikov, tukaj v Ameriki pa štiri sinove in dve hčeri. Sinovi in ena hči so tukaj v Strabane, ena hči je pa v Clevelandu, O. — R. I. P.

### Smrt kosi

Joliet, Ill. — Tukaj je po enomesečni boleznj umrla 9. januarja Marija Zalokar. Doma je bila iz vasi Sela pri Šumberku na Dolenjskem. Tukaj zapušča soproga, enega sina in tri hčere ter brata Franka Hočevnar, potem brata Louis Hočevnarja v Aurora, Minn. in sestro Rozi, poročeno Kastelic v Menominee, Mich. V starem kraju pa 86 letno mater, dva brata in dve sestri. Pogreb, na katerega sta prišla brat iz Minnesote in sestra iz Mich., se je vršil 11. januarja iz Težakovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Jožefa in potem na farno pokopališče sv. Jožefa ob veliki udeležbi sorodnikov in prijateljev. — Naj ji sveti večna luč! — F. H.

### K vojakom so odšli

Pueblo, Colo. — K vojakom so odšli naši fantje in sicer Mr. John Zajc, sin Frances Gornik in Mr. Raymond Centa, sin naših farmerjev, ki ga bodo težko pogrešali. Tudi Mr. Edward Zupancič, sin Mrs. Mary Zupancič, je odšel. Ker je mati vdova, ga bo tudi težko pogrešala. — Odšel je tudi Mr. Joseph Jeršin, sin Mr. in Mrs. Jeršin iz Bonman St. — Vi fantje pa pojdite v upanju, da se zopet povrnete domov in Bog naj čuva nad vami, katerega tudi vi ne pozabite ter služite za varnost Amerike. God bless America! — J. M.

"ŠIRITE AMER. SLOVENCA"

### NOVI POGLAVAR

(124)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs



CONFIDENT OF SURVIVING AND PROVING HIMSELF INNOCENT OF WITCHCRAFT, DOWANDA GUAFFED THE POISONOUS DRINK.



HE REELED, TOTTERED... AND FELL DEAD!!!



HAWUQU HAD ACCOMPLISHED HIS EVIL PURPOSE HE LEAPED UP PRETENDING TO COME OUT OF HIS SPELL!



"MY FATHER IS DEAD," HE CRIED. "NOW I AM CHIEF AND WE WILL SLAUGHTER TARZAN'S ELEPHANTS!"

Preprijčan da bo ostal živ in s tem dokazal svojo nedolžnost, je Dowanda pil strupeno pijačo.

Zamotovitvil je, zatulil — in padel mrtev po tleh!!!

Hawqu je dosegel svoj zlobni namen. Skočil je pokoncu, hlinal se presenečenega, da je rešen od zataranja.

"Moj oče je mrtev!" je kričal. "Sedaj sem jaz poglavar in sedaj bomo pomorili Tarzanove stone!"



# "Ljubezen, ki ubija"

— ROMAN —

P. Bourget:

Uboga teta! Mislila je, da je moja duša močnejša, kakor je pa zares bila. Ni bilo treba njenih opominov, da bi ovirali moj sklep o maščevanju. Tisto preprosto, vsakdanje pusto življenje me je v dolgih letih tako poplitvalo, da je volja za maščevanje v meni postajala vedno slabša.

Dovršil sem vse študije. Leta 1874. so me na očimov predlog naredili za polnoletnega. Zdaj je prišel čas, da bi začel izpolnjevati svoj sklep. — A še štiri leta pozneje — 1878, ni bilo dopolnjeno to maščevanje, ki je kakor krvava luč razsvetljevalo vso mojo mladost. Nisem se več ukvarjal z njim.

Sram me je bilo te brezbriznosti, kadar sem se spomnil nanjo. A kriva ni bila moja narava, ki je tako brž pozabila na vse. Vzroki za to so bili drugje, v zunanjih razmerah, ki jih jaz nisem mogel izpremeniti.

Kadar sem se spomnil na svojo dolžnost, se je vedno kazala in vrtela pred menoj ena ovira: na kaj naj se pa opiram pri zasledovanju. Lahko je navduševati se, delati sklepe in načrte, govoriti: ne bom se ustavil prej, dokler ne kaznujem krivca, to prisegam. V resničnem življenju se je pa treba opirati na posamezna podrobna dejstva in podatke. Kaj sem pa imel na razpolago jaz? Moral bi bil spet začeti s preiskavo, ki jo je že sodnija prignala do konca, ne da bila preiskava kaj razodela.

Posvetoval sem se s sodnikom, ki je takrat yodil preiskavo. Zdaj je bil svetnik v ministrstvu. To je bil gospod Masolle. Bil je pripravljen takoj, da začne z menoj vred raziskovati tiste zunanosti, ki jih je dognala preiskava.

Kdo je morilec, o tem ni bilo nobenega dvoma, prav tako ne o tem času, kdaj je prišlo do umora.

Moj oče je bil umorjen med poldnem in tretjo uro popoldne. Umoril ga je brez boja tisti neznanec visoke postave, širokih pleč, čigar izredno sposobnost za pretvarjanje in preoblačenje je kazala na preudarjenega in premišljenega morilca. Ali se je morilec zakrinkal zato, ker ga je oče poznal?

Gospod Masolle je rekel, da ne. Kajti moj oče je bil dober opazovalec in je tudi pazil sam nase. O tem pričajo tudi njegove zadnje besede, ko nas je zapustil. Spoznal bi bil napadaleca po glasu, po očeh, po gibih. Človek lahko spremeni obraz, ne more pa spremeniti postave, ne ramen, ne nog, ne ničesar drugega.

Gospod Masolle mi je razlagal, da se je morilec zakrinkal pač zaradi tega, da bi z zvijačo dobil dovolj časa za beg v inozemstvo, če bi bili odkrili umor še isti dan. Takrat so gotovo brzojavili na vse strani, naj ustavijo na meji ali kjerkoli nekega zagorelega človeka z zelo črno brado. Morilec si je pa samo zbrisal barvo z lic, vrgel z glave lasuljo in brado, se preoblekel in je tako lahko brez suma ušel čez mejo.

Po teh znamenjih, bi moral Rochdale bivati v inozemstvu. V hotelu je govoril angleško. Služničad ga je gotovo imela za Amerikanca. Iz tega, da je govoril angleško in da so ga zaradi izgovorjave imeli za Amerikanca, se da sklepati, da je bil ali v resnici Amerikanec, ali pa da je stal-

no bival v Ameriki. Nekateri zapiski, ki jih je dal mojemu očetu in ki smo jih potem našli, so pričali, da je morilec prav natančno poznal trgovske razmere in zadeve v USA. Torej je moral biti tujec, Amerikanec ali Anglež, ali Francoz, ki biva v Ameriki.

To bi bilo nekaj za preiskavo. A kaj mu je dalo povod in nagib za umor? Pri vsej tej zapletenosti je bilo težko misliti, da bi šlo za tatvino ali rop.

"Ne vemo," je dejal preiskovalni sodnik, "kaj je bilo v listnici vašega očeta, ki jo je morilec odnesel. Vendar," je čez čas pristavil, "se mi zdi, da je lažni Rochdale vzel očetu uro. Pustil pa mu je na roki prstan z diamantom, ki je bil vreden veliko več kakor ura. Zato se mi zdi, da je uro in listnico ukradel samo zato, da bi spravil policijo na napačno sled. Jaz pravim, da je ta človek ubil vašega očeta iz maščevanja."

Navedel mi je nekaj zgledov za take umore, katerih žrtve so postali razni člani sodišč, bodisi sodniki, bodisi državni pravdniki, ali predsedniki porotnih sodšč. Moj oče si je kot advokat lahko nakopal kako podobno sovraštvo. Morda je zdaj dobil kako važno pravdo. In tisti, nad katerim in proti katerim je preizkusil in dokazal svojo odvetniško spretnost, so postali njegovi sovražniki.

Iz tega bi sumnjo o maščevanju lahko smatrali za utemeljeno.

Gospod Masolle me je še opozoril na to, da je bil morilec, pa naj je bil tujec ali domačin, v Parizu precej poznan. Sicer bi si ne mogli razlagati, zakaj se je tako skrbno izogibal poti po ulicah in sploh vsake-mu stiku z ljudmi.

Odkrili so sled, kje je bil, ko je prišel prvič v Pariz. To je bilo takrat, ko si je sposodil lasuljo in brado. To pot se je ustavil v ulici Abukir v nekem zakotnem hotelu, kjer se je vpisal pod imenom Rochester. Iz hotela pa ni šel nikdar drugače kakor v zaprti kočiji, da ga ni nihče izdal.

"Zapomnite si tudi," mi je dejal gospod sodnik Masolle, "da je ostal v sobi tudi prejšnji večer in tisto jutro, ko je bil umorjen vaš oče. Jedel ni v hotelski jedilnici, temveč v svoji sobi. V Londonu pa v hotelu, kamor mu je vaš oče pošiljal prva pisma, je prihajal in odhajal, ne da bi skrbel za take varnostne ukrepe."

To je bilo vse, kar mi je vedel in znal povedati ta sodnik, ki sem ga napeto in pozorno poslušal. Potem se je ustavil. Priznal mi je, da je sicer nadvse natančno raziskoval tedanji očetov službeni položaj, njegovo življenje in njegovo preteklost, da pa ni mogel prav ničesar posebno sumljivega odkriti.

"Zelo veliko sem premišljal o tem primeru," je dejal in pristavil, da je l. 1872., ko je nehal biti preiskovalni sodnik, vendar še obdržal nadaljnje preiskovanje zadeve očetovega umora v svojih rokah. Zasliseval je iznova vratarja v hotelu Imperialu in še nekaj drugih ljudi. Še potem, ko je bil že ministrski svetnik, je pazil na vsako malenkost v tej stvari. Tako je svojega naslednika opozoril na neko zagonetno tatvino, ki jo je izvršil skrbno preoblečen Anglež.

(Dalje prih.)

## KAJ SE SLIŠI PO ŠIROKEM SVETU?

### NAJVEČJI SPOMINI

Richard Porson (1759—1808), angleški književnik in profesor za grščino in latinščino na univerzi v Chambridgeu je znal recitirati vsa Miltonova dela od začetka do konca in obratno, od konca do začetka.

La Croce je mogel ponoviti dvanajst stihov iz dvanajst nepoznanih jezikov, če jih je le samo enkrat slišal.

Arlinin iz Neaplja je povedal na pamet 15.450 vrstic iz Danteja, ne da bi se mu kje ustavilo.

Francoski državnik Leon Michel Gambetta (1838—1882), ki se je zlasti izkazal pri obnovitvenih delih za Francijo po porazu pri Sedanu l. 1870. je imel izvrsten spomin. Med drugim je znal ponoviti celo knjigo o Ruti iz sv. pisma od besede do besede naprej in nazaj. Isto je znal tudi z vsemi deli Viktorija Hugoja in Ossiana.

### ŽIVLJENJSKO ZAVAROVANJE ZA VOJAKE

Prebivalci mesteca Windsor v Kanadi pa se res ne smejo pritoževati nad mestno upravo. Mestni svet si prizadeva na vse mogoče načine, kako bi olajšal življenje svojih meščanov. Višek teh naporov so brez dvoma dosegli prav pred kratkim s sklepom, ki ni novost samo v zgodovini mestnih samouprav, temveč tudi v zgodovini vojn: sklenili so namreč na seji mestnega sveta, da bo mesto zavarovalo vsakega moškega meščana, ki je poklican pod orožje ter je opeljan na Angleško ali dodeljen mornarici. Zavarovalne premije plačuje mestni svet. Zavarovalnica, ki je že zavarovala 500 mladih vojakov mesteca Windsor, izplača v primeru smrti

zavarovanega vojaka njegovim svojem 100 funtov sterlingov, ako je samec: če je poročen, dobi družina 200 funtov sterlingov.

### KDO JE BIL NAPOLEON?

Dva grška časopisa sta pred kratkim zopet načela skoro sporno vprašanje, ali je bil Napoleon grškega pokolenja ali ne. Dejstvo je, da je neki grški zgodovinar že davno dokazal, da se je okrog leta 1700 izselil iz Grčije neki Grk po imenu Kalomeros. Živel je v Maini v južni Grčiji, pa se je pozneje naselil na Korziki. Kalomeros bi se reklo po naše "dober del." Ker je bila takrat Korzika italijansko-sardinska, je mož prestavil svoje ime v italijansko in se je odselil pisal Buona parte. Iz tega je naredil Napoleon francosko Bonaparte. Nekateri trdijo, da je bil Napoleon pravnik tega Kalomerosa. Grški pesnik Soutzos je napisal celo himno na "Korzicana iz Peloponeza." Drugo vprašanje je, če vse to v resnici tudi drži...

Katoličani so tako močni, kakor je močno njihovo katoliško časopisje.

## FRANK PAULICH,

D.D.S., M.D.S.  
**ZOBOZDRAVNIK**  
 Dentist-Orthodontist  
 (izravnavna roba)  
 2125 So. 52nd Avenue  
 CICERO, ILL.  
 Tel. Cicero 610  
 — in —  
 Marshall Field Annex  
 25 E. Washington Street  
 CHICAGO, ILL.  
 Tel. Central 0904  
 URE: V Cicero vsak dan, izvzemši sred., od 9. zjut. do 8. zveč. Ob nedeljah po dogovoru. — V chicagškem uradu vsako sredo.

## Dr. Frank T. Grill

ZDRAVNIK IN KIRURG,

ordinira na

1858 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois

od 2. do 4. pop. in od 7. do 9. zvečer. — Ob sredah in ob nedeljah po dogovoru.

Stanuje na 1818 W. Cermak Rd.

Tel. v uradu CANAL 4955 — na stanovanju CANAL 6027

## Stara domovina v slikah

dobite v knjigi

# 'NAŠI KRAJI'

Vsebuje zbirko 87 krasnih fotografij v bakrotisku na finem papirju.

KNJIGA STANE V NOVI IZDAJI

# \$1.25

Slike so iz vseh delov stare domovine. Posebno Gorenjska je dobro zastopana s svojimi znamenitimi kraji. Za njo Dolenjska in Štajerska.

Naročite si to knjigo takoj. Naročilo pošljite s potrebnim zneskom na:

Knjigarna "Amerikanski Slovenec"  
 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

# Pisano polje

J. M. Trunk.

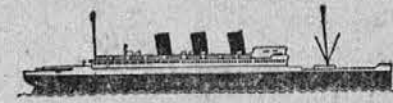
Ko so Italijani prijeli za spali ali sedeli na svojih žakmeč, ker so mislili, da bodo jutri že imeli vse v žepu, ko je bilo skoroda že vse pri koncu, gleži so nedavno od tega poročali, da so zbili vse skupaj do dva tisoč nemških letal. To utegne odgovorjati resnici. Ako bi pa 1—25 veljalo tudi pri letalih, bi morali Nemci zbiti do 50 tisoč letal, kar ni mogoče, ker toliko letal vsi nasprotniki skupaj nikoli niso imeli. Bo tudi nekaj bahanja pri vseh uspehih, dasi celo pri uspehih končnega uspeha še ni, in je moral sam Hitler malo pozvoniti, da prinese leto 1941 šele tisti kolosalni uspeh.

### Gorelo je

V Velikih Mlencih je izbruhnil ogenj v hiši Jožefa Vogrinar, ki je hišo do tal vpepelil, da znaša škoda nad 20.000 diparjev. Izteklo je tudi vino in zgoreli so vsi letošnji pridelki.

### "ŠIRITE AMER. SLOVENCA"

## CENZURA



Pošta z našim starim krajem, zračna in navadna, še vedno posluje, samo vojna cenzura povzroča znatne zamude. Izredno točne pa so brzojavne zveže. Zato je brzojav (kabel) priporočljiv pri pošiljanju denarja v stari kraj. Naše nove cene so:

Za	Din.	Za	Lir
\$ 3.00	150	\$ 4.85	100
5.75	300	9.20	200
9.00	500	13.50	300
17.50	1000	21.75	500
34.00	2000	43.00	1000
82.50	5000	85.00	2000
160.00	10000	210.00	5000

Navedene cene veljajo za izvršitev potom zračne pošte, za brzojavno izvršitev pa je treba poslati \$1 več pri vsaki pošiljki. — Pri večjih zneskih se dovoljuje sorazmeren popust.

Vse pošiljke naslovite na:  
**LEO ZAKRAJŠEK**  
 General Travel Service, Inc.  
 302 E. 72nd Street, New York, N. Y.

## Vaša telefonska družba nudi OPREMO, PRIMERNO ZA VSAKO POTREBO V POSTREŽBI

Tu so nekateri posebni predmeti, ki se lahko dobe:

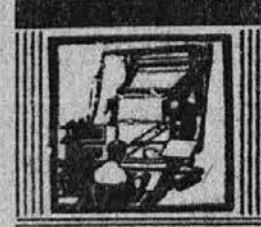
- OPREMA ZA TIŠTE, KI SLABO SLIŠIJO**, pomaga k ojačenju glasu, kot se sliši v telefonskem slušalu, ter se nudi za uporabo doma ali v uradu.
- RENOSNI TELEFON** je podobajšek telefona, ki se lahko prenasa s kraja v kraj v vašem domu, in je zvezan s telefonskim iztokom.
- SIGNALNA OPREMA** se dobi za vsako potrebo v postrežbi. Kraji na prostem včasih zahtevajo glasnodoneče zvonce ali robove; v drugih krajih so vidni signali bolj primerni.
- KLJUČNI TELEFONSKI SISTEMI** nudijo notranje občevanje in zunanjo postrežbo (za dom ali urad), na katerih se obratuje s pomočjo gumbov na podstavku instrumenta.
- ROČNI APARAT VRSTE ZA OBEŠANJE** se lahko uporablja na steni ali na drugi navpični ravni površini; popularen je v uporabi kot podajšek telefona v kuhinji ali kleti.
- MIKROFONSKI IN ZVOČNIŠKI APARAT**, zvezan s telefoni na istem kraju, nudi takojšnje govorenje v dve strani. Kompaktni kabinet vsebuje mikrofona, zvočnik, brnilec, itd.

\* Ako želite nadaljnje informacije o kateri teh vrste postrežbi, ali, ako imate kakke svoje lastne potrebe, ki zahtevajo kaj posebnega—se bomo z veseljem pogovorili z vami o njih. Samo pokličite naš poslovni urad.

In Chicago, call OFFICIAL 9100  
**ILLINOIS BELL TELEPHONE COMPANY**

Naravnajte radio na "THE TELEPHONE HOUR" vsak ponedeljek ob 7. zvečer, WMAQ

## SVOJI K SVOJIM!



Slovinci, slovenska društva in slovenska podjetja, naročajte svoje tiskovine vedno le v slovenski tiskarni. — Naša tiskarna izdeluje vse tiskovine za posameznike, društva in druge, LIČNO in POCENI.

## TISKARNA AMERIKANSKI SLOVENEK

1849 West Cermak Road, Tel. Canal 5544 Chicago, Illinois

## Učite se angleščine iz Dr. Kernovega

### ANGLEŠKO - SLOVENSKEGA BERILA "ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena in stane samo: **\$2.00**

Naročila sprejema  
 Knjigarna Amerikanski Slovenec  
 1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois